

Mechelen / 27 02 2025

17% van het zwerfvuil in Vlaanderen opgeruimd door zwerfvuilvrijwilligers - Cijfers tonen groeiend vrijwilligersengagement aan in de strijd tegen zwerfvuil

Van 22 maart tot en met 6 april organiseert Mooimakers de jaarlijkse Lenteschoonmaak. Tijdens deze grootschalige Vlaamse opruimactie zullen duizenden vrijwilligers zwerfvuil opruimen in heel Vlaanderen. Of het nu gaat om kleine opruimacties van de eigen stoep of straat, of grote acties waarbij een hele buurt wordt gemobiliseerd, iedereen kan een bijdrage leveren. Zwerfvuil rapen gebeurt uiteraard niet alleen tijdens de jaarlijkse Lenteschoonmaak. In Vlaanderen zijn er meer dan 25.000 structurele zwerfvuilvrijwilligers* die het hele jaar door afval gaan opruimen in hun buurt. Van de 6621 ton opgeruimd zwerfvuil in 2023 werd er maar liefst 17,2%** opgeruimd door vrijwilligers, soms ook wel mooimakers genoemd.

Zwerfvuilvrijwilligers zamelen 1/6 van het zwerfvuil in

82,8% van het opgeruimde zwerfvuil in 2023 werd opgeruimd door openbare netheidsdiensten van steden en gemeenten, provincies en Vlaamse agentschappen. 9,4% hiervan is afkomstig van machinaal veegvuil via veegwagens, de overige 73,4% werd manueel opgeruimd. 17,2% van het zwerfvuil werd opgeruimd door zwerfvuilvrijwilligers. Samen ruimden zij in 2023 1.140 ton zwerfvuil op, wat neerkomt op ongeveer 1/6 van het totaal. In 2023 waren er 25.556 aangesloten structurele zwerfvuilvrijwilligers in Vlaanderen. Dat zijn vrijwilligers die geregistreerd staan voor hun opruiminitiatieven bij de gemeente. Het aantal structurele mooimakers ligt de laatste jaren in stijgende lijn. In 2020 waren ze met 19.800 vrijwilligers, ondertussen gaan we vlot over de 25.000 vrijwilligers. In 2023 vonden er in maar liefst 290 steden en gemeenten zwerfvuil-opruimacties plaats.

Vlaams minister van Omgeving Jo Brouns: "Zwerfvuil is terecht één van onze grootste ergernissen: we zullen alle krachten moeten bundelen om ervoor te zorgen dat mensen stoppen met onze omgeving te vervuilen. In tussentijd maken we samen een vuist tegen zwerfvuil door massaal de handen uit de mouwen te steken en op te ruimen. Overal in Vlaanderen duiken geëngageerde burgers en organisaties onze grachten en velden in om op te ruimen. We kunnen hen niet genoeg danken voor hun inzet. Hun engagement is een duidelijk signaal naar alle vervuilers om in de toekomst wél het verstand te gebruiken."

Groot engagement in Vlaanderen

Er is een groot engagement in Vlaanderen. Naast de structurele zwerfvuilvrijwilligers zijn er nog veel andere mensen die zwerfvuil opruimen: collega's tijdens een teambuilding-evenement, vrienden of burens die af en toe de handen uit de mouwen steken om hun omgeving proper te

////////////////////////////////////

maken. Ook dankzij het educatief programma Operatie Proper van Mooimakers zijn er meer dan 1000 scholen en jeugdverenigingen elke maand op pad om zwerfvuil te rapen. Veel mensen doen het, op regelmatige basis of eerder sporadisch, jong en oud, alleen, in groep of met het gezin. Iedereen kent wel iemand die zwerfvuil opraaft. *“Zoveel engagement is van onschatbare waarde. Daarnaast zetten we in op structurele oplossingen om zwerfvuil te vermijden en is een gezamenlijke aanpak nodig om zwerfvuil bij de bron aan te pakken, zodat opruimacties op termijn niet meer nodig zijn,”* aldus Tijn Aerts van Mooimakers.

Doe mee en maak een verschil

Iedereen kan zwerfvuilopruimacties organiseren of eraan deelnemen. Het vergt weinig moeite. Met een paar handschoenen en een vuilniszak kom je al heel ver. *“We zijn ervan overtuigd dat wie ooit deelneemt aan een zwerfvuilopruimactie zelf minder geneigd is om zwerfvuil achter te laten, alsnog Tijn Aerts van Mooimakers.”* Tijdens de Lenteschoonmaak organiseren steden, gemeenten en afvalintercommunales lokale opruiminitiatieven waarbij je kan aansluiten. Wil je deelnemen aan de Lenteschoonmaak? Registreer zelf een actie of neem deel aan een lokale actie via de Mijn Mooie Straat-app. Tijdens je opruimsessie registreert de app je afgelegde opruimroute en houdt ze bij op een kaart. Zo kunnen anderen zien waar er recent werd opgeruimd en kunnen toekomstige trajecten hierop afgestemd worden. www.mooimakers.be/lenteschoonmaak

* Uit de bevraging 'Gemeentelijk afval-, materialen- en bodembeleid' van de OVAM.

**Uit de bevraging 'ingezameld zwerfvuil en afval uit straatvuilnisbakken' van de OVAM

Over Mooimakers

Mooimakers is het Vlaamse initiatief tegen zwerfvuil en sluikestort van de OVAM, Fost Plus en de VVSG. De OVAM is verantwoordelijk voor het afvalstoffen-, materialen- en bodemsaneringsbeleid in Vlaanderen. Fost Plus is verantwoordelijk voor de inzameling en recyclage van huishoudelijke verpakkingen in België. De lokale overheden zijn verantwoordelijk voor de openbare netheid en zijn verenigd in de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Mooimakers voert onderzoek, stimuleert kennisuitwisseling, organiseert campagnes en ondersteunt op een proactieve manier alle actoren die zich engageren in de strijd tegen zwerfvuil en zet zelf aanstekelijke acties op. Mooimakers is de motor van een maatschappelijke beweging waar iedereen deel van kan uitmaken. We geven uitvoering aan het beleid rond zwerfvuil en sluikestorten.

////////////////////////////////////

Voor meer info contacteer:

Woordvoerder Mooimakers/OVAM: Jan Verheyen, woordvoerder@ovam.be, 015 284 148

Verantwoordelijke perszaken VVSG: Nathalie Debast, Nathalie.debast@vvsb.be, 0497 31 80 77

Woordvoerder Fost Plus: Valerie Bruyninckx, valerie.bruyninckx@fostplus.be, 0471 75 83 12